

NATIONALE KLIMAATCOMMISSIE

JAARVERSLAG

2020

Goedgekeurd op 23/12/2021

Inhoudstafel

1	Inleiding.....	4
2	Over de Nationale Klimaatcommissie	4
2.1	Oprichting van de Nationale Klimaatcommissie	4
2.2	Samenstelling en voorzitterschap van de Nationale Klimaatcommissie.....	4
2.3	Doelstelling van de Nationale Klimaatcommissie	4
2.4	Omkadering van de Nationale Klimaatcommissie	5
2.4.1	Permanent Secretariaat.....	5
2.4.2	Werkgroepen.....	5
2.4.3	Budget	6
2.4.4	Website.....	7
3	Samenstelling van de Nationale Klimaatcommissie in 2020	8
3.1	Voorzitter.....	8
3.2	Leden	8
3.2.1	Federale Staat (FED)	8
3.2.2	Vlaams Gewest (VG)	9
3.2.3	Waals Gewest (WG).....	10
3.2.4	Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)	10
4	Budget en uitgaven van de Nationale Klimaatcommissie in 2020.....	11
4.1	Budget	11
4.2	Uitgaven	11
5	Activiteiten van de Nationale Klimaatcommissie in het jaar 2020	12
5.1	Werkprogramma	12
5.2	Plenaire vergaderingen.....	12
5.2.1	Aantal	12
5.2.2	Aanwezigheden	12
5.2.3	Vergoedingen	13
5.2.4	Agenda en beslissingen van de vergaderingen.....	13
5.2.5	Programma van het voorzitterschap	13
5.3	Goedkeuring Rapporten in het kader van internationale rapporteringsverplichtingen	13

////////////////////////////////////

5.3.1	Inleiding	13
5.3.2	In het kader van het UNFCCC	13
5.3.3	In het kader van « Monitoring Mechanism » (Verordening (EU) 525/2013)	14
5.3.4	In het kader van richtlijn 2003/87/EG (« Emissiehandel »)	17
5.3.5	Rapportering aan het ICAO	17
5.4	DNA Focal Point en Roster of Experts.....	18
5.4.1	DNA Focal Point	18
5.4.2	Roster of experts	18
5.5	Voorbereiden en uitvoeren van het Belgisch klimaatbeleid.....	19
5.5.1	Burden Sharing 2013-2020: uitvoering van het samenwerkingsakkoord	19
5.5.2	Nationaal adaptatieplan	19
5.5.3	Uitvoeren responsabiliseringsmechanisme klimaat	19
5.5.4	Burden sharing 2021-2030	20
5.5.5	Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP) 2021-2030	20
5.5.6	LULUCF	21
5.5.7	Klimaatgovernance	21
5.5.8	Nationale langetermijnstrategie.....	22
5.5.9	EU-emissiehandelssysteem (ETS)	22
5.5.10	Verdeling van de doelstellingen tussen de lidstaten (ESR)	22
5.5.11	Studie over de gefluoreerde broeikasgassen.....	23

//

komt samen indien daartoe de noodzaak wordt gevoeld (bv. in kader van voorbereiding specifieke rapporteringsverplichtingen) of indien de Nationale Klimaatcommissie aan de betreffende werkgroep specifieke opdrachten meegeeft.

Eind 2020 waren volgende werkgroepen actief (stand van zaken 31 december 2020):

	Werkgroep	Piloot
1	Adaptatie	Griet Vanderstraeten (Dep. Omgeving)
2	Beleid en maatregelen (PAMs – Policies and Measures)	Françoise Marchal (AWAC)
3	Designated National Authority (DNA)/Focal Point (FP)	Bart Naessens (Dep. OMG)
4	ETS Luchtvaart	Liesbeth Clerick (Dep. OMG)
5	ETS Vaste installaties	Heidi De Prez (AWAC)
6	Flexibiliteitsmechanismen	Sophie Closson (FOD VVVL - DG Leefmilieu)
7	Klimaatresponsabiliseringsmechanisme	Dominique Gusbin (Federaal Planbureau)
8	LULUCF	André Guns (AWAC)
9	Nationaal Register	Pieter Baeten (FOD VVVL - DG Leefmilieu)
10	Nationale Mededeling/Tweejaarlijks Rapport	Claire Collin (FOD VVVL – DG Leefmilieu)
11	Prognoses	Bart Naessens (Dep. OMG)
12	Reporting Climate Finance	Vicky Noens (Dep. OMG) & Annemarie Van der Avoort (FOD Buitenlandse Zaken – DGD)
13	Stuurgroep NEKP 2030 (i.s.m. ENOVER)	Karen Geens (FOD Economie) & Jorre De Schrijver (Dep. OMG)
14	Burden Sharing 2021-2030	André Guns (AWAC)
15	Burden Sharing 2013-2020	Henri Kevers (FOD VVVL – DG Leefmilieu)
16	Klimaatgovernance	Henri Kevers & Elisabeth Ellegaard (FOD VVVL - DG Leefmilieu)
17	Langetermijnstrategie (in samenwerking met ENOVER)	François Cornille (Leefmilieu Brussel)

2.4.3 Budget

De Nationale Klimaatcommissie beschikt tevens over een jaarlijks budget dat gefinancierd wordt door jaarlijkse bijdragen van de vier contracterende Partijen. Het budget kan aangewend worden voor werkings- en investeringskosten.

De bijdragen van de verschillende contracterende Partijen tot dit budget gebeurt op basis van onderstaande verdeelsleutel:

Contracterende Partij		Percentage ¹
Federale Staat	30 %	30 %
Vlaams Gewest	70 %, waarvan	57,11 %
Waals Gewest		33,84 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest		9,05 %
Totaal		100%

Daarnaast wordt voor de bijdrage tot het budget van de NKC ook rekening gehouden met de personeelsinzet van de verschillende relevante administraties van de contracterende Partijen voor de uitvoering van de taken van het Permanent Secretariaat en het jaarprogramma van de NKC.

De contracterende Partijen storten hun financiële bijdrage naar een centrale thesaurierekening, die beheerd wordt door de federale overheid.

2.4.4 Website

De Nationale Klimaatcommissie beschikt over een [eigen publieke website](#). Op deze website wordt o.a. informatie verschaft over de oprichting en werking van de Nationale Klimaatcommissie en worden de beslissingen en goedgekeurde rapporten van de NKC (zie infra) gepubliceerd.

¹ Cijfers afgerond naar boven: werkelijke percentages zijn: FED 30%, VG: 39,977%, WG: 23,688% en BHG: 6,335%.

3 Samenstelling van de Nationale Klimaatcommissie in 2020

3.1 Voorzitter

Het voorzitterschap werd in 2020 waargenomen door de federale Staat.

De voorzitter van de Nationale Klimaatcommissie was aanvankelijk Olivier Demaret, van het kabinet van minister Marghem, belast met Energie, Milieu en Duurzame Ontwikkeling, en vervolgens - na de installatie van de nieuwe regering - vanaf 01/11/2020, Mathias Bienstman van het kabinet van minister Khattabi, belast met Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal.

3.2 Leden

Hieronder worden de leden en de bevoegdheden van hun minister in 2020 weergegeven.

3.2.1 Federale Staat (FED)

Begin 2020 waren de federale leden van de Nationale Klimaatcommissie de volgende personen:

Effectieve vertegenwoordiger		Plaatsvervangende vertegenwoordiger	
Olivier Demaret (voorzitter)	voor de minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling	Dominique Guide	voor de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken,
Nele Roobrouck	voor de vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking	Anne-Lise Depasse	voor de minister van Mobiliteit
Sven Vaneycken	voor de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten	Marc Roman	voor de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten
Francis De Meyere	voor de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken	Jan Smedts	voor de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken

Vanaf 1 november 2020 waren de federale leden van de Nationale Klimaatcommissie de volgende personen:

Effectieve vertegenwoordiger		Plaatsvervangende vertegenwoordiger	
Nele Roobrouck	voor de eerste minister	Nicolas de Callataÿ	voor de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en van de Federale Culturele Instellingen

Nathan Lallemand	voor de vice-eersteminister en minister van Economie en Werk	Jan Schaerlaekens	voor de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
Mathias Bienstman (voorzitter)	voor de minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal	Bert Van Loon	voor de de minister van Energie
Filip Smet	voor de vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding	Mathilde Guillaume, en daarna vanaf 21/12/2020 Fanny Mertz	voor de de vice-eersteminister en minister van Mobiliteit

3.2.2 Vlaams Gewest (VG)

In 2020 waren de Vlaamse leden van de Nationale Klimaatcommissie de volgende personen:

Effectieve vertegenwoordiger		Plaatsvervangende vertegenwoordiger	
Stijn Caekelbergh	Voor de minister van Justitie en Onderhoud, Milieu, Energie en Toerisme	Samir Louenchi	Voor de minister van Justitie en Onderhoud, Milieu, Energie en Toerisme
Francis De Meyere	Voor de minister-president en minister van Buitenlands Beleid, Cultuur, IT en Algemene Diensten	Karl-Filip Smet	Voor de minister-president en minister van Buitenlands Beleid, Cultuur, IT en Algemene Diensten
Wim Verrelst	Voor de viceminister-president en minister van Economie, Innovatie, Werkgelegenheid, Sociale Economie en Landbouw	Karl Lauwers	Voor de viceminister-president en minister van Economie, Innovatie, Werkgelegenheid, Sociale Economie en Landbouw
Elise Van Gerven, en vervolgens Elise Steyaert vanaf 27/11/2020	Voor de viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlandse Zaken, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen	Ingo Luypaert	Voor de viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlandse Zaken, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

////////////////////////////////////

4 Budget en uitgaven van de Nationale Klimaatcommissie in 2020

4.1 Budget

Het benodigd budget voor 2020 bedroeg 246.812,29 euro. Het werd door de Nationale Klimaatcommissie op 24 juni 2020 goedgekeurd.

Op basis van dit budget, hebben de verschillende contracterende Partijen op de onderstaande manier bijgedragen:

Contracterende Partij	Bedrag
Federale Staat	€ 63.969,26
Vlaams Gewest	€ 113.493,93
Waals Gewest	€ 57.770,64
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	€11.578,46
Totaal	€ 246.812,29

4.2 Uitgaven

In 2019 werden de volgende uitgaven vastgelegd:

Beschrijving	Bedrag	
Gemeenschappelijke administratieve taken Vertalingen (bv. NEKP ...)	6.808 euro	
Inventaris gefluoreerde broeikasgassen 2020 (emissies 1995-2019)	74.952 euro	
Roster of experts	Opdrachten en erelonen	35.588 euro
Voltooiing van het NEKP 2021-2030 (art. 3)		26.759 euro
Openbare bevraging van het NEKP		26.432,45 euro
In-country review - 7de Nationale Mededeling en 3de Tweejaarlijks rapport		1.762,79 euro
4de Tweejaarlijks rapport		3.096,34 euro
Totaal	175.399 euro	

Conform het huishoudelijk reglement zal de evaluatie van de uitgaven van het jaar 2020 eind 2021 plaatsvinden. Meer informatie omtrent deze uitgaven is te vinden onder de relevante activiteiten die hieronder zijn beschreven.

5 Activiteiten van de Nationale Klimaatcommissie in het jaar 2020

5.1 Werkprogramma

Het werkprogramma 2020 werd door de Nationale Klimaatcommissie op 24/06/2020 goedgekeurd.

5.2 Plenaire vergaderingen

5.2.1 Aantal

In 2020 werden twee plenaire vergaderingen gehouden:

- 24 juni 2020
- 3 december 2020

5.2.2 Aanwezigheden²

Lid (effectief of plaatsvervangend)	24/6/2020	03/12/2020
Mathias BIENSTMAN (FED)		X
Sylviane BILGISCHER (WG)		X
Stijn CAEKELBERGH (VG)	X	X
Olivier DEMARET (FED)	X	
Nicolas DE CALLATAY (FED)		X
Adèle GORGEMANS (BHG)		X
Jean-Denis GHYSENS (WG)	X	X
Nathan LALLEMAND (FED)		X
Samir LOUENCHI (VG)		X
Dominique PERRIN (WG)		X
Carol PISULA (WG)	X	X
Nicolas RAIMONDI (BHG)	X	X
Nele ROOBROUCK (FED)		X
Jan SCHAERLAEKENS (FED)		X
Filip SMET (FED)	X	X
Elise STEYAERT (VG)		X
Bert VAN LOON (FED)		X
Wim VERRELST (VG)		X
Aantal aanwezige leden	6	17

Naast de effectieve en de plaatsvervangende leden van de NKC (hierboven opgenomen), nemen ook de leden van het Permanent Secretariaat van de NKC en personeelsleden van de overheidsadministraties deel. Ze worden hierboven niet opgenomen, maar de volledige aanwezigheidslijsten zijn beschikbaar in de documenten die de beslissingen van elke vergadering van de NKC bevatten (<https://www.cnc-nkc.be/nl/meetings>).

² In de tabel staat "FED" voor vertegenwoordiger van de Federale Staat, "WG" voor vertegenwoordiger van het Waals Gewest, "VG" voor vertegenwoordiger van het Vlaamse Gewest, en "BHG" voor vertegenwoordiger van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

5.2.3 Vergoedingen

Er wordt geen vergoeding gegeven voor aanwezigheid op vergaderingen van de Nationale Klimaatcommissie.

5.2.4 Agenda en beslissingen van de vergaderingen

De agenda's van de vergaderingen in 2020 zijn [hier](#) te vinden. Overeenkomstig de beslissing van de NKC van 30/01/2015 zijn de voornaamste beslissingen ook op deze webpagina te vinden.

Tijdens de vergadering van de NKC van 20/3/2019 werd beslist dat de goedkeuring van de verslagen voortaan volgens schriftelijke procedure verloopt. De leden van de NKC krijgen 5 werkdagen na de verzending van het ontwerpverslag om te reageren.

Op 27/3/2019 werden de procedures m.b.t. de verzending van documenten door de NKC goedgekeurd.

5.2.5 Programma van het voorzitterschap

Zoals de laatste jaren gebruikelijk was, heeft het voorzitterschap tijdens de eerste plenaire vergadering van het jaar zijn [prioriteiten](#) voor het jaar voorgesteld.

5.3 Goedkeuring Rapporten in het kader van internationale rapporteringsverplichtingen

5.3.1 Inleiding

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de rapporten die de Nationale Klimaatcommissie heeft goedgekeurd in het kader van internationale (met inbegrip van Europese) rapporteringsverplichtingen. Ze kunnen op een eenvoudige manier [hier](#) geraadpleegd worden.

Het is niet de bedoeling van dit activiteitenverslag van de NKC om een gedetailleerde beschrijving te geven van de inhoud van deze rapporten, vermits deze online beschikbaar zijn.

5.3.2 In het kader van het UNFCCC

5.3.2.1 *Belgische broeikasgasinventaris voor de periode 1990-2018 (indiening 2020).*

Elk jaar op 15 april dient er in het kader van het UNFCCC een Belgische broeikasgasinventaris te worden ingediend.

Op 14 april 2020 werd de Belgische broeikasgasinventaris, die voorbereid werd door de de WG Emissies van de CCIM, goedgekeurd door de NKC en ingediend bij het het UNFCCC.

Dit rapport is hier beschikbaar: http://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/art07_inventory/ghg_inventory.

Volgend op het gecentraliseerde onderzoek door de internationale deskundigen van het UNFCCC in de week van 26 oktober 2020 werd een nieuwe inventaris opgestuurd op 30 november 2020: cf. [Belgium. 2020 Common Reporting Format \(CRF\) Table | UNFCCC](#).

5.3.2.2 *Tweejaarlijks Rapport*

Volgens de bepalingen van beslissing 2/CP.17 van de Conferentie van Partijen bij het Raamverdrag van de VN inzake Klimaatverandering, moeten de ontwikkelde landen die Partij zijn bij het UNFCCC hun Nationale Mededeling en hun Tweejaarlijks Rapport (BR) indienen bij het UNFCCC-secretariaat.

Het vierde Tweejaarlijks rapport van België (BR4) is opgesteld door de werkgroep Tweejaarlijkse Rapporten van de NKC, werd vervolgens goedgekeurd door de NKC en werd op 31 maart 2020 toegezonden aan het secretariaat van het UNFCCC. Het is [hier](#) te vinden met zijn [bijlagen](#).

Deze documenten werden van 26 tot 30 oktober 2020 onderworpen aan een gecentraliseerd technisch onderzoek, op afstand, door een team van internationale deskundigen (expert review team-ERT). In dit kader heeft België antwoord gegeven op 43 inleidende vragen waarvan de meeste betrekking hadden op de emissieprognoses en de internationale klimaatfinanciering. De voorlopige bevindingen van de ERT resulteerden in 12 aanmoedigingen en 4 aanbevelingen. Het eindrapport werd gepubliceerd op 27 januari 2021 en is [hier](#) terug te vinden.

5.3.3 **In het kader van « Monitoring Mechanism » (Verordening (EU) 525/2013)**

5.3.3.1 *Inleiding*

De verordening « MMR », (Monitoring Mechanism Regulation (EU) 525/2013), is een algemene verordening die rapporteringsverplichtingen oplegt aan de Lidstaten³ in het kader van de uitvoering van het klimaatbeleid.

De verplichte rapporten worden voorbereid in de werkgroepen van de Nationale Klimaatcommissie en worden vervolgens overgemaakt aan de Nationale Klimaatcommissie ter goedkeuring.

Vanaf 2021 zullen de meeste rapporteringsverplichtingen worden ondergebracht in de governanceverordening⁴. In dit kader heeft de NKC op 04/09/2020 de "lead reporters" aangewezen die officieel verantwoordelijk zullen zijn voor de verschillende rapporteringen en de validatie ervan na goedkeuring door de NKC.

5.3.3.2 *Belgische Broeikasgasinventaris voor de periode 1990-2018 (indiening 2020) (artikel 7)*

Krachtens artikel 7, dienen de broeikasgasemissies jaarlijks gerapporteerd te worden en dit voor de jaren 1990 tot en met het jaar van declaratie min 2. Concreet betekent dit dat in 2020 de emissies van de periode 1990-2018 werden gerapporteerd. Deze termijn is immers gelinkt aan de beschikbaarheid van de energiebalansen, die slechts beschikbaar zijn binnen een termijn van twee jaar.

De Belgische broeikasgasinventaris wordt voorbereid door de WG Emissies van het CCIM.

Op 15 januari 2020 werd de voorlopige Belgische broeikasgasinventaris 1990-2018 door de Nationale Klimaatcommissie via schriftelijke procedure goedgekeurd. Op 13 maart 2020 werd de definitieve

³ Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende een bewakings- en rapportagesysteem voor de uitstoot van broeikasgassen en een rapportagemechanisme voor overige informatie op nationaal niveau en op het niveau van de unie met betrekking tot klimaatverandering, en tot intrekking van Beschikking nr. 280/2004/EG

⁴ Verordening (EU) nr. 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013

versie voor indiening 2020 (inventarisjaren 1990-2018) door de Nationale Klimaatcommissie via schriftelijke procedure goedgekeurd.

De rapporten zijn hier beschikbaar:

http://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/art07_inventory/ghg_inventory

5.3.3.3 Gebruik van flexibiliteiten (artikel 7)

Jaarlijks dient op 15 januari in het kader van artikel 7, § 1, h) en i) gerapporteerd te worden over AEA transfers (h) en over het gebruik van flexibiliteitsmechanismen (i).

Het rapport over AEA-overdrachten is opgesteld door de WG Emissies van het CCIM en is op 15 januari 2020 goedgekeurd door de Nationale Klimaatcommissie. Het is beschikbaar op http://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/art07_inventory/1h_ESD_transfers/.

De rapporten over het gebruik van de mechanismen zijn traditioneel een taak voor de WG Flexibiliteitmechanismen.

Het werd op dit moment niet noodzakelijk geacht om jaarlijks reeds tegen 15 januari te rapporteren over het gebruik van de flexibiliteitsmechanismen van het Protocol van Kyoto krachtens diens artikels 6, 12 en 17. Het is ook zo dat, in het kader van andere rapporteringsverplichtingen onder de MMR (art. 13), België reeds kenbaar heeft gemaakt dat het in principe, op basis van de huidige prognoses, geen gebruik zal hoeven te maken van deze flexibiliteitsmechanismen. Echter, aangezien prognoses inherent onzeker zijn en gelet op de intern-Belgische lastenverdeling van de ESD-doelstelling, kan ook niet worden uitgesloten dat één of meerdere Belgische entiteiten toch een beroep zullen doen op deze flexibiliteitsmechanisme.

5.3.3.4 LULUCF (artikel 7)

Jaarlijks dient op 15 januari in het kader van art. 7, §1, d) gerapporteerd te worden over antropogene emissies van broeikasgassen per bron, en de verwijderingen van CO₂ per put, als gevolg van LULUCF-activiteiten overeenkomstig de LULUCF beschikking 529/2013 en het Protocol van Kyoto.

Deze paragrafen werden opgesteld binnen de WG LULUCF en werden op 15 maart 2020 goedgekeurd door de Nationale Klimaatcommissie. De bijlage bij het National Inventory Report, overeenkomstig artikel 40 ter van Uitvoeringsbesluit 749/2019, is opnieuw gerapporteerd op 20 mars 2020. Deze rapporten zijn beschikbaar op: <http://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/lulucf>.

5.3.3.5 Geschatte Belgische broeikasgasinventaris voor het afgelopen jaar (artikel 8)

Jaarlijks dient in het kader van artikel 8 van de MMR een geschatte inventaris te worden opgesteld, die betrekking heeft op het afgelopen jaar, en die een goede eerste inschatting moet bevatten van de omvang van de broeikasgasemissies.

Deze geschatte Belgische broeikasgasinventaris van het jaar X-1 wordt door de Werkgroep Emissies van het CCIM voorbereid.

Deze geschatte Belgische broeikasgasinventaris werd op 31 juli 2020 goedgekeurd door de Nationale Klimaatcommissie via een schriftelijke goedkeuringsprocedure.

Het rapport is beschikbaar op: http://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/art08_proxy/.

////////////////////////////////////

5.3.3.6 Rapport over het nationaal systeem Beleid en Maatregelen en emissieprognoses (art. 12)

Het rapport over de actualisering van het nationaal systeem voor beleidsinitiatieven en maatregelen en prognoses, waarin de institutionele regelingen en procedures worden beschreven die zijn ingevoerd om beleidsinitiatieven en prognoses en maatregelen vast te stellen, te monitoren en te evalueren, hoefde niet in 2020 te worden genotificeerd (tweejaarlijkse verplichting, facultatief jaar).

Het laatste rapport is hier te vinden: https://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/art04-13-14 lcds_pams_projections/pams/pams/envxfbnrw/

5.3.3.7 Update/stand van zaken van de low carbon development strategy (art. 13 – 1b)

Geen actualisering in 2020 voor dit specifieke artikel.

In 2020 heeft België zijn eerste langetermijnstrategie ingediend (zie 5.5.8).

5.3.3.8 Rapport over het beleid en de maatregelen (art. 13)

Er was geen verplichting om in 2020 (facultatief jaar) verslag uit te brengen over beleidsinitiatieven en maatregelen. We kunnen er echter van uitgaan dat het BR4 en het Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (NEKP) deels overeenstemden met een actualisering van het rapport, zij het niet volledig daar ze geen rechtstreeks vergelijkbaar / compatibel formaat hadden.

Het rapport 2019 is hier te vinden: https://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/art04-13-14 lcds_pams_projections/pams/pams/envxfbnrw

5.3.3.9 Rapport over de broeikasgasprognoses (art. 14)

Het rapport over de prognoses van broeikasgasemissies was facultatief in 2020, maar is niettemin op vrijwillige basis opgesteld door de werkgroep Prognoses van de NKC om recentere prognoses weer te geven die overigens in het NEKP in een gelijkwaardig formaat zijn gerapporteerd. De NKC heeft het rapport op 20 mei 2020 goedgekeurd. Dit rapport stelt enkel de emissieprognoses tot 2030 voor en is [hier](#) en [daar](#) beschikbaar.

Met het oog op de rapportage van maart 2021 heeft de werkgroep Prognoses hypothesen opgesteld die de NKC op 07/12/2020 heeft goedgekeurd.

5.3.3.10 Rapport over de adaptatie aan klimaatverandering (art. 15)

Overeenkomstig artikel 15 moet er om de 4 jaar een rapport worden ingediend betreffende de adaptatie aan de klimaatveranderingen. Dit rapport werd niet verwacht in 2020.

Het rapport van 2019 is hier beschikbaar: http://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/art15_adaptation/envxgbhfq/.

5.3.3.11 Financiële en technologische steun aan ontwikkelingslanden (art. 16)

De rapporten m.b.t. de Belgische financiële en technologische steun aan ontwikkelingslanden werden via schriftelijke procedure op 11 september 2020 goedgekeurd door de Nationale Klimaatcommissie; op 29 oktober 2020 werd nog een correctie aangebracht. Deze rapporten werden opgesteld door de WG Reporting Climate Finance.

De rapporten zijn hier beschikbaar : http://cdr.eionet.europa.eu/be/eu/mmr/art16_finance/.

5.5 Voorbereiden en uitvoeren van het Belgisch klimaatbeleid

5.5.1 Burden Sharing 2013-2020: uitvoering van het samenwerkingsakkoord

Op 7 januari 2020, na afronding van de verificatie van de broeikasgasinventaris 2019 door de Europese deskundigen, werd de definitieve versie van de broeikasgasinventarissen van de gewesten voor 2017 evenals de berekening van de gewestelijke saldi voor 2017 goedgekeurd in het kader van de uitvoering van het samenwerkingsakkoord over de lastenverdeling.

Daarnaast voorziet artikel 43 van het samenwerkingsakkoord van 12 februari 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake de verdeling van de Belgische doelstellingen inzake klimaat en energie voor de periode 2013-2020 dat de Nationale Klimaatcommissie en ENOVER ten laatste tegen 30 september van elk jaar een gezamenlijk rapport opstellen over de uitvoering van het samenwerkingsakkoord. Dit rapport evalueert jaarlijks of de verplichtingen van elke contracterende partij worden nagekomen, evenals de voortgang die gemaakt wordt ten opzichte van de doelstellingen van 2020. Het eerste rapport werd verwacht tegen 30 september 2017. Dit rapport is opgesteld door de WG Burden sharing 2013-2020.

In november 2020 werd een ontwerp van rapport toegezonden aan de NKC. Het rapport kon echter niet door de NKC worden goedgekeurd tijdens haar vergadering van 3 december 2020, vanwege het gebrek aan consensus over de effectbeoordeling van federale beleidsinitiatieven en maatregelen, en vanwege verzoeken om bepaalde gegevens bij te werken (met name in verband met internationale klimaatfinanciering). Een herziene versie van het rapport werd begin 2021 goedgekeurd, waarna het werd gepubliceerd en naar de parlementen kan worden gezonden.

5.5.2 Nationaal adaptatieplan

Het Belgische Nationaal Adaptatieplan 2017-2020 (NAP), dat de NKC op 19 april 2017 heeft goedgekeurd (https://www.cnc-nkc.be/sites/default/files/report/file/nap_nl_0.pdf), bevat 11 specifieke maatregelen die op nationaal niveau moeten worden genomen om de samenwerking te versterken en samenwerkingsverbanden te ontwikkelen inzake adaptatie tussen de verschillende entiteiten (federaal niveau en gewesten).

De uitvoering van het NAP wordt gecoördineerd door de WG Adaptatie van de NKC. Deze WG kreeg de opdracht om de eindevaluatie te maken in 2020, zoals bepaald door het NAP. Deze evaluatie moet de inventaris maken van eventuele "uitvoeringslacunes" en bepalen hoe ze moeten worden aangepakt, en moet ook nagaan of het al dan niet noodzakelijk is het Nationaal Adaptatieplan bij te werken. De eindevaluatie van het NAP werd gepresenteerd tijdens de eerste vergadering van de NKC in 2021.

De studie over de evaluatie van de sociaaleconomische gevolgen van de klimaatveranderingen in België (maatregel nr. 7 van het NAP) is in juli 2020 afgerond. Het eindrapport van de studie, alsook een samenvatting van het rapport, zijn beschikbaar op de portaalsite van de [NKC](#) en het platform [adapt2climate](#). Dit rapport kreeg veel aandacht in de media.

5.5.3 Uitvoeren responsabiliseringsmechanisme klimaat

De werkzaamheden op het vlak van klimaatresponsabilisering werden in 2020 niet hervat.

//

- Met betrekking tot de actualisatie van het Belgisch geïntegreerd Nationaal Energie Klimaatplan zal zij rapporteren over diens EU besluitvorming aan ENOVER/NKC en CCIM en eventuele aanpassingen coördineren en voorbereiden volgens een daarvoor duidelijk afgesproken timing met tussentijdse ijkmomenten
- De eventuele antwoorden voorbereiden aan de Europese Commissie aangaande diens beoordelingen van het plan en diens vooruitgang.

De lijst van de interfederale PAM's van het NEKP: aanzet door de Stuurgroep werd op 13/07/2020 meegedeeld aan de leden van de NKC.

Op datum van 14/10/2020 publiceerde de Europese Commissie de beoordeling van het finale Belgische Nationaal Energie Klimaat Plan⁵. De stuurgroep bezorgde haar synthese nota met analyse en voorstel van verdere stappen aan de NKC en ENOVER op 10/11/2020 (NL) en op 18/11/2020 (FR) ter bespreking op de plenaire NKC van 03/12/2020.

De NKC gaat akkoord met de kennisgeving aan de Commissie van bijkomende informatie (een lijst van de subsidies voor fossiele brandstoffen) en rechtzettingen (cijfers in verband met de flexibiliteit). Deze kennisgeving zal worden opgesteld binnen de WG NEKP.

Betreffende de lijst van acties met nationale draagwijdte (Interfderale Pams) voorgesteld door de Stuurgroep kwam de NKC niet tot een vergelijk en werd er niets beslist.

5.5.6 LULUCF

Het eindverslag over de LULUCF-activiteiten, overeenkomstig artikel 10 van LULUCF-besluit 529/2013, is binnen de LULUCF-werkgroep opgesteld en in december 2020 aan de Europese Commissie gerapporteerd (https://www.cnc-nkc.be/sites/default/files/report/file/lulucf_actions_in_belgium_art_10_-_final_report_-_december-2020.pdf)

Na de in 2019 uitgevoerde verificatie van de referentieniveaus voor bosbeheer (Forest Reference Level) had België in december 2019 een herzien National Forest Accounting Plan ingediend. De door België voorgestelde nieuwe waarde werd ongewijzigd aangenomen; de referentieniveaus zijn bekendgemaakt in de uitvoeringshandeling 2020/7316 (https://ec.europa.eu/clima/sites/default/files/forests/docs/c_2020_7316_annex_en.pdf), overeenkomstig artikel 8, §10, van LULUCF-verordening 841/2018. Anderzijds werd het niveau van « managed forest land flexibility » van België overeenkomstig artikel 15, §1 van LULUCF-verordening 841/2018, gepubliceerd in gedelegeerde verordening 2020/7549 tot wijziging van de registerverordening 2019/1122 ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=PI_COM:C\(2020\)7549&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=PI_COM:C(2020)7549&from=EN)).

5.5.7 Klimaatgovernance

Tijdens de NKC-vergadering van 24 juni 2020 werd de WG Governance een nieuw mandaat gegeven om de mogelijkheden van toenadering en betere samenwerking tussen de NKC en ENOVER te onderzoeken, wijzigingen van het huishoudelijk reglement van de NKC voor te stellen en te beoordelen of andere werkgebieden uit het syntheseverslag kunnen worden aangepakt.

⁵ https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/documents/staff_working_document_assessment_necp_belgium_en.pdf

De WG heeft deze verschillende elementen bestudeerd en een samenvattende nota aan de NKC voorgelegd. Deze nota bevatte voorstellen ten behoeve van nauwere banden tussen de NKC en ENOVER (organisatie van gezamenlijke vergaderingen, gezamenlijke schriftelijke goedkeuringsprocedures, vlottere oprichting van gezamenlijke werkgroepen en regelmatigere uitwisselingen tussen de voorzitters van de twee instellingen). Deze nota werd goedgekeurd tijdens de NKC-vergadering van 3 december 2020. Deze voorstellen kunnen dus worden uitgevoerd zodra dit punt begin 2021 door ENOVER zal zijn goedgekeurd.

De werkgroep heeft ook voorstellen gedaan voor wijzigingen van het huishoudelijk reglement van de NKC en heeft een lijst opgesteld van werven die nog grondiger zouden kunnen worden onderzocht. De wijzigingen van het huishoudelijk reglement moeten nog door ENOVER worden goedgekeurd voordat ze kunnen worden geïntegreerd. De NKC heeft geen gevolg gegeven aan de voortzetting van de andere werkzaamheden.

5.5.8 Nationale langetermijnstrategie

Verordening 2018/1999 inzake governance van de Energie-Unie en van de klimaatactie (11/12/2018) voorziet in haar artikel 15 de verplichting voor de Lidstaten om een langetermijnstrategie over tenminste dertig jaar uit te werken, volgens een zeer strict tijdsschema.

De [langetermijnstrategie van België](#) werd op 19 februari 2020 goedgekeurd door het Overlegcomité en werd op 2 maart 2020 ter kennis gebracht van de Europese Commissie.

Tijdens de NKC-vergadering van 3 december 2020 is besloten om ook de Franse versie van de langetermijnstrategie naar het UNFCCC-secretariaat te sturen, overeenkomstig artikel 4, § 19, van het Akkoord van Parijs. Die versie is te vinden op de [website](#) van het UNFCCC⁶.

5.5.9 EU-emissiehandelssysteem (ETS)

Het herziene samenwerkingsakkoord ETS Aviation werd op 26 juni 2020 goedgekeurd in het Overlegcomité. Het moest vervolgens worden ondertekend door alle betrokken ministers om naar de Raad van State te kunnen worden opgestuurd. Op 15 december 2020 hadden alle ministers het akkoord ondertekend; een kopie werd aan elke entiteit toegezonden om de instemmingsprocedures te starten.

Artikel 4.1 van het Samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013 bepaalt dat de Nationale Klimaatcommissie opdracht geeft aan de registeradministrateur om de lijst van vliegtuigexploitanten, waarvan de verantwoordelijke lidstaat België is te publiceren, met voor elke vliegtuigexploitant vermelding van de respectieve bevoegde autoriteit en luchthavenbeheerder, ten laatste 4 weken na elke actualisering van deze lijst. Deze lijst werd voorbereid door de werkgroep Luchtvaart van de NKC en goedgekeurd door de NKC op 8 mei 2020.

5.5.10 Verdeling van de doelstellingen tussen de lidstaten (ESR)

Ter voorbereiding van de uitvoering van de [Europese verordening 2018/842](#) betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 (ESR), rapporteerde België in februari 2020 aan de Europese Commissie zijn voornemen om 1,89% van de ESR-emissies van

⁶ De EN-versie van de aanhef van het verslag is eveneens gepubliceerd op 18/2/2021

België in 2005 te gebruiken voor beperkte flexibiliteit overeenkomstig artikel 6 van verordening (EU) 2018/842 voor elk jaar van de periode 2021-2030. Zoals in dezelfde verordening is bepaald, behoudt België zich het recht voor om dit cijfer in 2024 en 2027 naar beneden bij te stellen.

De WG Emissies heeft deelgenomen aan het volledig onderzoek van de gegevens van de nationale broeikasgasinventaris voor 2020, overeenkomstig artikel 4, § 3, van verordening (EU) nr. 2018/842 en artikel 3 van beschikking nr. 406/2009/EG, waarvan het eindverslag op 30/08/2020 is uitgebracht. Het rapport is vervolgens op 04/09/2020 ter kennis gebracht van de NKC-leden.

Dit rapport evenals de rapporten van de andere lidstaten hebben bijgedragen tot de opmaak van [uitvoeringsbesluit \(EU\) 2020/2126](#) van de Commissie van 16 december 2020 tot vaststelling van de jaarlijkse emissieruimten voor de lidstaten voor de periode 2021 tot en met 2030 overeenkomstig Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad.

5.5.11 Studie over de gefluoreerde broeikasgassen

Overeenkomstig het werkprogramma 2020 van de NKC is een studie uitgevoerd door een consultant (Econotec in samenwerking met het VITO) voor de jaarlijkse bijwerking van de nationale inventaris van emissies van gefluoreerde broeikasgassen en ozonafbrekende gassen.

De studie is te vinden op: <https://www.cnc-nkc.be/nl/reports> > Gefluoreerde gassen studie.

De door de consultant opgestelde inventaris voor de jaren 1995-2018 werd goedgekeurd door het Begeleidingscomité van de studie en wordt gebruikt voor de voorbereiding van de nationale indiening van de jaarlijkse broeikasgasinventaris (zie hierboven).